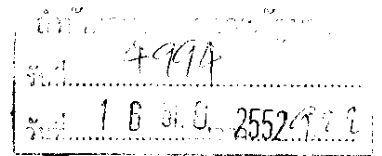

ด่วนที่สุด

ที่ กต 1204/ 746

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

16 มิถุนายน 2552

เรื่อง โครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาประชาคมยุโรป-อาเซียนระยะที่ 3

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/9778 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2552

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเรื่อง โครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาประชาคมยุโรป-อาเซียนระยะที่ 3 (ECAP III) และขอให้กระทรวงฯ พิจารณาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือในประเด็นอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

1. คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน 2551 ระบุว่า “หนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญมาตรา 190 หมายถึงความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่ทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอย่างไร” ดังนั้น ความตกลงเพื่อดำเนินโครงการความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประชาคมยุโรป-อาเซียน ระยะที่ 3 นี้ จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 190

2. ประเด็นที่ว่าความตกลงที่จะลงนามนี้ เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญมาตรา 190 วรรคสอง ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่นั้น ขอเรียนว่า โดยที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาประเภทนี้ตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา 190 วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ กระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อพิจารณาด้วย ทั้งนี้ หากมีปัญหาตามมาตรา 190 วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา 190 วรรคหกของรัฐธรรมนูญ

3. กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่าความตกลงเพื่อดำเนินโครงการ ECAP III มีสาระเพื่อพัฒนาและดำเนินความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นเรื่องที่อ่อนไหวและอาจ

กระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นและเศรษฐกิจของท้องถิ่นของไทยได้ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551¹ ด้วยแล้ว จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมอย่างกว้างขวางตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (การลงนาม) ตามข้อ 8 ของร่าง Financing Agreement

4. ประเด็นที่ว่าเลขาธิการอาเซียนจะเป็นผู้ลงนามกับประชาคมยุโรปในนามของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อดำเนินโครงการ ECAP III ได้หรือไม่ นั้น ตามแนวทางปฏิบัติของอาเซียนประเทศสมาชิกอาเซียนอาจมอบหมายให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในความตกลงใด ๆ ในนามของอาเซียนกับประเทศที่สามได้ ทั้งนี้ ในส่วนของไทย จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีโดยระบุให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในความตกลง และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงขอให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในความตกลงดังกล่าวต่อไป

5. ประเด็นที่ว่า การลงนามตามข้อ 4 ข้างต้นจะมีผลทำให้สำนักงานโครงการนี้และผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ (Project Management Team) ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานโครงการที่ตั้งอยู่ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์จะได้รับสิทธิพิเศษทางการทูตและสิทธิพิเศษทางด้านภาษี เช่นเดียวกับที่เคยได้รับในโครงการระยะที่ 1 และ 2 หรือไม่ นั้น ขอเรียนว่า สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ ระบุเรื่องเอกสิทธิ์ในร่าง Financing Agreement หรือทั้งสองฝ่ายจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนระบุเรื่องเอกสิทธิ์โครงการฯ กล่าวคือ

5.1 โครงการ ECAP I, II และ III เป็นโครงการย่อยภายใต้ความตกลงแม่บทระหว่างประชาคมเศรษฐกิจยุโรปกับรัฐบาลไทย ลงนามเมื่อ 15 ตุลาคม 2524 (ค.ศ. 1981) อย่างไรก็ดี เพื่อให้ชัดเจนว่าสำนักงานโครงการในประเทศไทยได้รับเอกสิทธิ์ต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่เคยได้รับในโครงการ ECAP I และ II ควรระบุเรื่องเอกสิทธิ์เหล่านั้นไว้ในร่าง Financing Agreement

5.2 กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องที่ฝ่ายไทยจะทำหนังสือแลกเปลี่ยนกับสำนักงานคณะกรรมการการประชาคมยุโรปประจำประเทศไทย ยืนยันเอกสิทธิ์ของสำนักงานโครงการความร่วมมือ ECAP III ที่ตั้งในประเทศไทย

5.3 โดยที่หนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าวตามข้อ 5.2 เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 เช่นเดียวกับ Financing Agreement ดังนั้น ร่าง Financing Agreement และร่างหนังสือ

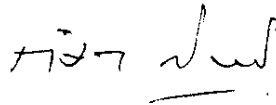
¹ หนังสือสัญญาใดที่คณะรัฐมนตรีจะไปดำเนินการทำกับประเทศอื่นหรือกับองค์การระหว่างประเทศที่มีลักษณะของหนังสือสัญญาที่อาจมีผลเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรืออาจมีผลเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศก็ต้องนำหนังสือสัญญานั้นต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรคสองและสาม

ส่วนหนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น มีความชัดเจนของถ้อยคำอยู่แล้ว แต่สำหรับหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อนความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง และหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ นั้น เป็นเรื่องที่ทำหนังสือสัญญาจะต้องใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนที่จะดำเนินการทำหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยต้องพิจารณาว่าหากกระทำไปแล้วจะก่อให้เกิดผลกระทบหรือมีผลผูกพันตามประเภทของหนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนูญมาตรา 190 วรรคสองบัญญัติไว้หรือไม่ แล้วตัดสินใจว่าจะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่

แลกเปลี่ยนดังกล่าวของทั้งสองฝ่ายจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามมาตรา 190 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน อื่นๆ ในการเสนอร่าง Financing Agreement และร่าง หนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อขอรับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งรัฐสภาต่อไปนั้น ต้องระบุงขอ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนของฝ่ายไทยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภนิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองอาเซียน 3

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 4467

โทรสาร 0 2643 5230